

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΗ Σ. ΛΑΤΣΗ

ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ

Τίτλος δράσης

*Θερμοκηπιακή καλλιέργεια μαρουλιού και κατασκευή θερμοκηπίου - φυτωρίου στο
Δ.Δ. Τριάδας - Ψαχνών Δήμου Μεσσαπίων*

Υπεύθυνος Γεωπόνος Δήμου

Στάυρος Ψυχογιός

Επιστημονικός Υπεύθυνος Δράσης
Χρίστος Ολύμπιος, Καθηγητής Γ.Π.Α.

Βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου

- Μόνιμος Πληθυσμός :13.576
- Έκταση: 433.260 στρέμματα
 - Ορεινές εκτάσεις: 10%
 - Ημιορεινές εκτάσεις: 60%
 - Πεδινές εκτάσεις: 30%
- Δημοτικά Διαμερίσματα:13 (Ψαχνών, Αγίας Σοφίας, Αττάλης, Καμαρίτσας, Καστέλλας, Κοντοδεσποτίου, Κυπαρισσίου, Μακρυιάπας, Νεροτριβίας, Παγώντα, Πολιτικών, Σταυρού, Τριάδας)
- Όρια του Δήμου: Βόρεια ο Δήμος Κηρέα, νότια ο Δήμος Αρτάκης, ανατολικά ο Δήμος Διοφύων και δυτικά ο Βόρειος Ευβοϊκός κόλπος

■ Χρήσεις γης των περιοχών του Δήμου

- Καλλιεργούμενη γεωργική γη 140.000 στρ.
- Βοσκότοποι 50.000 στρ.
- Δασικές εκτάσεις 220.000 στρ.
- Λοιπές εκτάσεις 15.000 στρ.

■ Απασχόληση κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

- πρωτογενής: 2.000
- δευτερογενής: 500
- τριτογενής: 150

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- Αριθμός ειμεταλλεύσεων: 2.000
- Παραγωγική κατεύθυνση γεωργικών ειμεταλλεύσεων:
 - μικτές : 250
 - αμιγώς γεωργικές : 1.500
 - αμιγώς κτηνοτροφικές ειμεταλλεύσεις : 250
- Βασιικές γεωργικές δραστηριότητες:
 - κηπευτικές καλλιέργειες: καρότα, μαρούλια, λάχανα
χορταριά, τομάτες και πατάτες
 - αιγοπροβατοτροφία
 - βοοτροφία
 - αμπελοκαλλιέργεια
 - μελισσοκομία
 - ελαιοκαλλιέργεια

Σκοπός και Περιεχόμενο της Δράσης

Σκοπός της δράσης είναι:

- Η συγκέντρωση και διάθεση της παραγωγής των μελών της οργάνωσης
- Η μείωση του κόστους παραγωγής
- Η τεχνική στήριξη των παραγωγών και η προώθηση νέων καλλιεργητικών τεχνικών παραγωγής και διαχείρισης
- Η μεγιστοποίηση της επαγγελματικής και εμπορικής δύναμης της Ο.Π.
- Η δημιουργία της απαραίτητης υποδομής σε εγκαταστάσεις και μέσα για την προώθηση της παραγωγής
- Η μέγιστη αξιοποίηση του λαχανοκομικού δυναμικού της περιοχής
- Η αύξηση του εισοδήματος των αγροτών
- Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Το παράδειγμα για την ενθάρρυνση δημιουργίας όμοιων τέτοιων προσπάθειών

Αντικείμενο της Δράσης

- Το αντικείμενο της δράσης αφορά την κατασκευή θερμοκηπίου για την παραγωγή μαρουλιού κατά την διάρκεια του χειμώνα, καθώς και την εγκατάσταση φυτωρίου παραγωγής κηπευτικών φυταρίων για μεταφύτευση.
- Τα έργα θα πραγματοποιηθούν σε ειτάσεις που ανήκουν στην νεοσυσταθείσα Ομάδα Παραγωγών – Αγροτικός Συνεταιρισμός Τριάδας «ΝΕΑ ΓΗ» στο Δ.Δ. Τριάδας του Δήμου Μεσσαπίων.

Τεχνικά Στοιχεία Δράσης (1)

A. Καλλιέργεια μαρουλιού στο θερμοκήπιο

- Η ένταση που προβλέπεται για το θερμοκήπιο MULTISPAN, που θα είναι τοξωτό προηγμένης τεχνολογίας, είναι 10 στρέμματα μέσα σε αγροτεμάχιο έντασης περίπου 15 στρεμμάτων.
- Η κατασκευή του σιελετού θα πληρεί τις προδιαγραφές του ΥΠΑΑΤ και θα λαμβάνει υπ' όψη τα διάφορα μόνιμα πρόσθετα φορτία, ώστε να διαθέτει την απαιτούμενη στατική αντοχή επιτρέποντας την μέγιστη δυνατή περατότητα του ηλιακού φωτός.
- Το θερμοκηπιακό συγκρότημα θα αποτελείται από δύο (2) όμοιες μονάδες με συνολική κάλυψη 10.240 τ.μ.
- Η κάλυψη της οροφής θα γίνει με διπλό φιλμ πολυαιθυλενίου μακράς διάρκειας και τριών στρώσεων ενώ των πλαϊνών με μονό φιλμ.
- Ο αερισμός πραγματοποιείται με τέσσερα χειροκίνητα παράθυρα, ενώ οκτώ παράθυρα οροφής θα ανοιγοκλείνουν αυτόματα με την χρήση ειδικού πίνακα ελέγχου.
- Θα υπάρχει επίσης σύστημα θέρμανσης που θα παρέχει τα εξής πλεονεκτήματα:
 - δυνατότητα καλλιέργειας περισσότερων ειδών φυτών
 - δυνατότητα προγραμματισμού παραγωγής καθόλη την διάρκεια του έτους
 - αύξηση ποσότητας και ποιότητας παραγόμενων προϊόντων
 - μείωση κινδύνου απωλειών από μυκητολογικές και βακτηριολογικές ασθένειες.

Τεχνικά Στοιχεία Δράσης (2)

- Τέλος, θα εγκατασταθούν 4 αερόθερμα καύσης πετρελαίου δυναμικότητας 250.000 kcal/h έκαστο, σύστημα αυτόματης υδρολίπανσης nutron, αρδευτικό σύστημα στάγδην άρδευσης και το απαραίτητο ηλεκτρολογικό δίκτυο.

B. Κατασκευή και λειτουργία φυτωρίου κηπευτικών

- Ένα σύγχρονο φυτώριο κηπευτικών με τις ίδιες ως άνω κατασκευαστικές προδιαγραφές και τις ανάλογες απαιτήσεις θέρμανσης, αρδευτικού συστήματος κ.λ.π., έκτασης 2 στρεμμάτων σε συνολική έκταση 8 στρεμμάτων, με βάση την επικρατούσα πρακτική, θα πρέπει να έχει επιπλέον μια αυτόματη σπαρτική μηχανή, μια μηχανή κατασκευής χωμάτινων κύβων, βέργα άρδευσης και θάλαμο προβλάστησης σπόρων.

Ανάλυση και Διάρκεια Φάσεων Υλοποίησης της Δράσης

- Ο ακριβής χρονικός προσδιορισμός υλοποίησης της δράσης δεν είναι εφικτός σήμερα εξαιτίας της μη γνώσης της νέας προκήρυξης του αναπτυξιακού νόμου.
- Μπορούν να ορισθούν χρονικά όμως οι απαραίτητες φάσεις για την σύνταξη των μελετών και την αδειοδότηση από τις Δημόσιες Υπηρεσίες για την δημιουργία των κατασκευών.
- Οι αδειοδοτήσεις και οι σχετικές μελέτες ηλεκτρολόγων, υδραυλικών κ.λ.π εκτιμάται, κατόπιν συνεννόησης με την επιστημονική ομάδα της ΑΓΡΕΚ, ότι θα διαρκέσουν τρεις (3) μήνες, άλλο τόσο χρόνο θα χρειαστεί η σύναψη δανείου με την Τράπεζα και όταν ενταχθεί το έργο σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα η τεχνική υλοποίησή του θα διαρκέσει έξι (6) μήνες.

Συνολικός Προϋπολογισμός Δράσης

- Ο συνολικός προϋπολογισμός των εργασιών της δράσης ανέρχεται σε 636.293 €.
- Στο παραπάνω προϋπολογισμό δεν έχουν περιληφθεί δαπάνες αναφορικά με:
 - τη κεντρική παροχή ηλεκτρικού ρεύματος
 - έκδοση αδειών από τις διάφορες υπηρεσίες για την έναρξη και ολοκλήρωση του έργου καθώς και τα έξοδα για σχετικές μελέτες και σχέδια
 - εγγκαταστάσεις ή εξοπλισμούς που δεν έχουν ληφθεί υπόψη στην παρούσα προσφορά

συνολικού προϋπολογισμού 14.500 ευρώ.

Ποσοτικές Εκτιμήσεις Ωφελειών

A) Θερμοκήπιο

Με βάση την επικρατούσα πρακτική θα καλλιεργηθούν 5 φυτείες το χρόνο με αποστάσεις φύτευσης 25X20 εκ. Εάν γίνει η υπόθεση ότι, η τιμή πώλησης ανά τεμάχιο ανέρχεται στα 0,30 €, τότε το εισόδημα υπολογίζεται περίπου στις **270.000 €**.

B) Φυτώριο

Συνολικά ανά στρέμμα φυτωρίου μπορούν να παραχθούν 900.000 φυτά στρ. Ο χρόνος παραμονής στο φυτώριο για την προετοιμασία του μαρουλιού (σπορά-μεταφύτευση) είναι 20-25 ημέρες και προτείνονται τουλάχιστον 6 σπορές το χρόνο. Με βάση τις παραμέτρους αυτές, το εκτιμώμενο εισόδημα από την επένδυση αυτή θα ανέλθει σε **430.000 €**.

Συμμετοχή Πληθυσμού και Πολλαπλασιαστικά Οφέλη

- Η ομάδα παραγωγών αποτελείται από επτά (7) μέλη
- Σε δεύτερο στάδιο αναμένεται να επεκταθεί η έκταση του φυτωρίου για να μπορεί να καλύπτει τις ανάγκες της Ο.Π. και πιθανόν να πραγματοποιεί και εμπορία των υπολοίπων φυτών προς τρίτους.
- Είναι φανερό ότι με την επέκταση των δραστηριοτήτων της ομάδας δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Καταρχάς στο φυτώριο χρειάζονται δύο μόνιμοι υπάλληλοι, εκ των οποίων ο ένας γεωπόνος και δύο εποχικοί ενώ στα θερμοκήπια 5 μόνιμοι (ο ένας γεωπόνος) και 5 εποχικοί.
- Θα χρειαστεί επίσης να πραγματοποιηθεί σταδιακά η πρόσληψη ενός οικονομικού συμβούλου, ενός ατόμου για γραμματειακή υποστήριξη και δύο οδηγών φορτηγών. Σχεδιάζεται ακόμη η επέκταση της ομάδας με συνεταιριζόμενους ή συνεργαζόμενους και η αρχική συμφωνία αφορά άλλα 13 άτομα. Έτσι σύντομα αναμένεται ο αριθμός να φτάσει τους 20.
- Η επέκταση των δραστηριοτήτων και η αύξηση της δυναμικής αποτελεί ένεση ζωής για τον τοπικό αγροτικό πληθυσμό με πολλαπλά αποτελέσματα οικονομικά, κοινωνικά, επαγγελματικά κ.α.
- Είναι φανερό ότι στα επόμενα χρόνια μόνον μέσα από υγιή εταιρικά σχήματα θα πραγματοποιηθεί η ανάπτυξη της υπαίθρου και αυτό το σχήμα πληρεί τις απαραίτητες προδιαγραφές.

Το προτεινόμενο έργο εμπεριέχει στοιχεία καινοτομίας σε σχέση με:

- το αντικείμενο της παρέμβασης που είναι η δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών,
- την ενεργοποίηση του πληθυσμού-στόχου
- την κινητοποίηση των τοπικών παραγόντων (Δήμος, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση)
- τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας,
- τη δημιουργία προϋποθέσεων επέκτασης της αγοράς τοπικών προϊόντων ή υπηρεσιών
- την αύξηση της παραγωγικότητας ενός τομέα
- την προστιθέμενη αξία στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη,
- τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Πρόοδος Δράσης

- Η Ομάδα Παραγωγών (Ο.Π.) είναι αποφασισμένη να εμπλακεί δυναμικά στην πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου και να προχωρήσει στην υλοποίησή του.
- Η Ο.Π. έχει κατασιευάσει τις απαραίτητες υποδομές που προβλέπονταν στο σχέδιο δράσης της και έχει πλέον την δυνατότητα να λειτουργεί σε επαγγελματικά πρότυπα.
- Υπάρχει σε πλήρη λειτουργία ένα δίκτυο τροφοδοσίας που περιλαμβάνει κυρίως μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ και έμπορους μαζικών ποσοτήτων ενώ ένα μικρό μέρος διοχετεύεται και στην τοπική αγορά κυρίως στην λαϊκή αγορά και σε τοπικά μίνι μάρκετ.
- Απώτερος στόχος με την εντατικοποίηση της παραγωγής και την αύξηση του μεγέθους της ομάδας ,είναι να στραφεί η διάθεση των παραγόμενων προϊόντων σε αγορές του εξωτερικού και ιδίως σε χώρες της Ε.Ε.

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Το έργο προσβλέπεται να ενταχθεί στον νέο αναπτυξιακό νόμο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών όταν επαναπροκηρυχθεί.

Ενημερωτική ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στα μέλη της Ομάδας
Παραγωγών στις 16/07/2009 από τον Καθηγητή του Γ.Π.Α. Χ.

Ολύμπιου στο Δ.Δ. Τριάδας του Δήμου Μεσσαπίων.

